

(3.) Kia tapatapahia ranei kia ririki taua whenua ;

(4.) Kia puritia ranei tetahi waahi o taua whenua, te katoa ranei, hei mahi paamu ma nga tangata no ratou.

9. Ki te mutu nga tau e rihi ana tetahi whenua, etahi whenua ranei, kua te kai-utu reti e tono kia utua e nga tangata no ratou te whenua nga moni o nga whakapainga i mahia e ia ki runga ki taua whenua.

10. Ko nga whenua e puritia ana e nga Maori, ki te kite te Poari kua tipu nga taru kino ki runga, me puta he kupu whakahau ma te Poari kia whakapaia taua whenua, a ma te Poari e ki atu nga tau, a ki te kore nga tangata no ratou taua whenua e whakapai i taua whenua i roto i aua tau i whakaritea ra e te Poari, heoi he mea tika kia tangohia e te Poari mana e whakapai hei painga ano mo aua Maori.

11. Me whakatu e te Kawana he Komihana motuhake i raro i tenei Ture, a hei reo Maori taua Komihana.

12. Me ahei ano te Poari ki te whakatu i tetahi atu Komiti hei whakahaere i nga kainga nohoanga o nga iwi Maori:—

(1.) Hei whakatikatika i te noho o ratou ake ano ;

(2.) Hei akiaki i nga tamariki kia tahuri ki te kura ;

(3.) Hei titiro i te tu o nga whare me te noho o nga tangata.

13. Me tu enei tu Komiti i runga i nga tikanga utu kore. Me wehe kia tekau, nuku atu ranei, nga wehenga mo te Takiwa Pootitanga o te Tai Rawhiti.

14. Ko nga whenua kaore ano i tutuki noa te hoko a te Karauna a te Pakeha noa iho ranei, me riro ma te Poari e wehe atu te wahi mo te hoko e whakatutuki ranei te hoko, e whakawhiti ranei o ratou hea ki tetahi atu wahi me te titiro ano i te tika i te he ranei o aua hoko.

WHAKAATURANGA HUARAHI MO TETAHU TURE MAORI.

HONE HEKE.

I RUNGA i te mohio iho e kore te Paremete e whakaae kia whakaritea nga ture whenua Maori ki nga ture e whakahaere nei i nga whenua o nga iwi Pakeha o te Kuini, a kua mohiotia kua whakapumautia e tenei Kawanatanga he tikanga, ara, he ture mo nga whenua Maori ma te Kuini anake te hoko i nga whenua Maori, na konei ahau i mea ai ko te huarahi whiriwhiri maku me tango ahau i tetahi o enei huarahi e rua, ara : (1) Me whakarite tonu nga ture mo nga whenua Maori ki nga ture e whakahaere nei i nga whenua Pakeha i tenei koroni ; (2) Me tino rahui a me tino kati rawa te hoko a te Karauna me nga tangata o waho i nga takiwa whenua Maori—haunga ia te rihi.

I raro i enei ahua, ko te take kei te paingia e ahau o enei e rua e mau ake nei, ko te rahui ko te kati i te hoko a te Karauna me te hunga o waho i nga takiwa whenua Maori katoa (i runga ano ia i te ata whakawatea i etahi ki waho—i runga ano ia i te ahua o nga mate e pa ana ki nga tangata no ratou nga whenua).

E pai ana ahau kia whakaturia he Poari. Ko taua Poari hei Maori hei Pakeha. Ko nga Pakeha ma te Kawana e whakatu, ko nga Maori ma nga Maori o te takiwa e pooti. Me roherohe nga takiwa.

Nga Mana mo te Poari.—(1.) Ko te rihi me te whakahaere i nga whenua katoa e tukua atu ki raro i taua Poari. (2.) Kua te Poari e mahi e whakahaere i runga i tona hiahia ake, engari ki te rihi ki te whakahaere te Poari i tetahi whenua me whakahaere te Poari i taua whenua i runga i nga tohutohu a nga tangata no ratou te whenua i runga i tetahi pukapuka tohutohu e tukua atu ki te Poari e nga tangata no ratou te whenua.

Kua te Poari e whiwhi ki nga mana Kooti. (1.) Kua te Poari e whakahaere e mahi e tango ranei i nga mahi o te Kooti Whenua Maori.

Mehemea ka whakakorea te Kooti Whenua Maori ko taku riwhi tenei e tohungia e ahau mo te Kooti : (1.) Me whakatu kia rua nga ropu tangata—kotahi me ki hei "Te Komiti Nui," ko tetahi hei "Te Komiti Takiwa." Ko nga tangata mo taua komiti hei Maori hei Pakeha. Ko te Komiti Nui hei Kooti Piira : Ko nga Komiti Takiwa hei whakahaere i nga uiui whakawa, roherohe, whakatu riwhi, whakatau paanga, hei hanga hoki i nga ota, haunga ia nga whenua i raro i te upoko "Whenua Papatupu."

Whenua Papatupu.—(1.) Ko nga hapu wahanga-hapu, whanau me nga tangata takitahi e ki ana he take o ratou ki te whenua papatupu, i muri o te paahitanga o tenei Ture me whakatu e ratou he Komiti i roto ano i a ratou a me ki taua Komiti ko te "Komiti Papatupu," ko nga ingoa o nga tangata o taua Komiti me tuhi ki roto i tetahi pukapuka-rehita, ko taua pukapuka hei taonga ma te Kai-rehita o te takiwa.

Nga Mahi ma te Komiti Papatupu.—(1) He kimi i nga hapu, i nga wahanga-hapu, i nga whanau me nga tangata takitahi e tika ana ki te whenua ; he tuhi i nga ingoa o nga tangata ;